

IX. ČESKO-SLOVENSKÉ A XV. SLOVENSKÉ DIALÓGY O BOLESTI

Darina Hasarová

Ambulancia bolesti KAIM, FNŠP J. A. Reimana, Prešov

V dňoch 11. – 13. októbra 2007 sa konali IX. česko-slovenské a XV. slovenské dialógy o bolesti. Organizátorom a hosťiteľom bola tohto roku Slovenská spoločnosť pre štúdium a liečbu bolesti a miestom stretnutia českých a slovenských algeziológov bolo Štrbské Pleso.

Paliat. med. liec. boles., 2008, roč. 1 (1): 41–42

Obrázek 1. Česko-Slovenské dialógy o bolesti.

Štrbské Pleso nás privítalo aj napriek prírodnej katastrofe nádhernou scenériou a príjemným jesenným počasím. V rámci slávnostného začiatku kongresu bolo pre nás milou príležitosťou menovať čestných členov Slovenskej spoločnosti pre štúdium a liečbu bolesti (SSŠLB). Na podnet výboru SSŠLB bolo čestné členstvo udelené prof. MUDr. R. Rokytovi DrSc. a prim. MUDr. J. Kozákovi za ich dlhoročnú podporu spoločných odborných podujatí. V začiatkoch našej spolupráce obaja iniciovali distribúciu časopisu *Bolešť* aj pre členov SSŠLB.

Prof. H. G. Kress

Atraktivita Vysokých Tatier bola zrejme dôvodom bohatej účasti predovšetkým českých kolegov. Celkove bolo zaregistrovaných 320 účastníkov, z toho 61 sestier. Mimoriadne bohatá bola aj aktívna účasť. Počas 3 dní odznelo 54 lekárskejších a 12 sestierskych prednášok. Nosnou témou kongresu bola náročne riešiteľná nádorová bolesť.

Maratón prednášok odštartoval pozvaný hosť, profesor H.G. Kress, prednosta kliniky Špeciálnej anestézie a liečby bolesti Univerzitnej nemocnice vo Viedni. Zaujala predovšetkým jeho prvá prednáška „Intrathekálna liečba – čo je nové?“. S použitím nového lieku Ziconotide spinálne už majú vlastné praktické skúsenosti a tento sa zdá byť perspektívnou náhradou dlhodobého podávania morfiínu do intraspínálneho priestoru u krutých až neznesiteľných bolesti pri nádorových ochoreniach. Pomocou programovateľnej pumpy si pacienti riadi liečbu podľa aktuálnej požiadavky pri minimálnom výskyte nežiaducich účinkov.

Druhým pozvaným prednášajúcim bol prof. Pavel Ševčík z Brna, ktorý svojou prednáškou „Intraspínálne blokady v liečbe chronickej bolesti“ nadviazal na úvodnú prednášku prof. Kressa. O poznatky v liečbe akútnej bolesti sa podelili aj českí kolegovia, ktorí pracujú v zahraničí. Po úvodných prednáškach nasledoval blok prednášok zo základného výskumu bolesti. Kým

v minulosti bol tento blok výsadnou doménu prednášajúcich z pracoviska prof. Rokytu, tento rok vystúpila aj Dr. Jergová z Neurobiologického ústavu SAV z Košíc s experimentálnou prácou „Účinok gabapentínu na hladinu substancie P po poškodení periférneho nervu u potkana“. Z prednesenej práce vyplynulo, že gabapentín znižuje citlivosť postihnutej končatiny a nárast hladiny substancie P v liguore po podaní gabapentínu v porovnaní s kontrolnou skupinou.

Keďže hlavnou témou kongresu bola nádorová bolesť, v rámci blokov boli odprezentované poznatky z hospicov v Bardejovskej Novej Vsi a v Lučenci a poznatky hospicového hnutia Vysočina z Nového Mesta na Morave. Autori v prednáške zdôraznili potrebu rozšíriť hospicovú starostlivosť aj na rodinných príslušníkov. Aj v rámci zdravotníckeho zariadenia možné vytvoriť prostredie v ktorom je umierajúci pacient obklopený príbuznými a priateľmi.

Veľkým prínosom pre lekárov sú prednášky z psychoterapie, ktoré už tradične prednáša Dr. Raudenská, primárka oddelenia klinickej psychológie FN v Prahe-Motol. Ako zvládnuť strach z bolesti, z nádorového ochorenia a strach zo smrti. Edukácia, behaviorálny tréning, stupňovanie aktivít, kognitívna sebaštruktúra sú psychologické postupy, ktoré môžu účinne tmiť strach z bolesti a strach zo smrti a mali by byť súčasťou tímovej starostlivosti o umierajúcich pacientov.

Okrem toho bolo prezentovaných 6 firemných sympózií, informujúcich o farmaceutických novinkách a počas celého kongresu boli vystavené 2 postery. Na

Prim. MUDr. K. Križanová

vysokej úrovni prebiehali aj bloky sesterských prednášok, pričom, ako odznelo v mnohých prácach, je v niektorých oblastiach práca sestry nezastupiteľná. V Martinskej FN má po 5 rokoch fungovania servisu akútnej pooperačnej bolesti sestra dominantnú úlohu. Algeziologická sestra servis riadi, prevádzkuje, vedie dokumentáciu a dispenzarizáciu, a to všetko najmä na základe vlastnej vysokej odbornej úrovne ale aj na základe kompetencií a akceptácie zo strany sestier z JIS a lekárov anesteziológov.

Celkove odznelo 12 prednášok v dvoch blokoch jednak z jednotlivých ambulancií bolesti aj zo zdravotníckych univerzít, čo predstavuje veľký prínos, pretože o problematiku bolesti narastá záujem už v pregraduálnej výučbe sestier.

Čo povedať na záver. Úroveň našich stretnutí narastá. Zvyšuje sa počet prednášajúcich, rozširujú sa témy, rastú skúsenosti a niektorí nájdu odvahu podeliť sa o tieto skúsenosti. Preto by som už teraz

Dr. Jaroslava Raudenská, primárka oddelenia klinickej psychológie FN Praha-Motol.

chcela pozvať čo najviac slovenských algeziológov na X. česko-slovenské dialógy o bolesti v októbri 2008 do Brna aj s aktívnou prezentáciou.

Prof. P. Ševčík

MUDr. Darina Hasarová
Ambulancia bolesti KAIM, FNsp J. A. Reimana
Hollého 14, 081 81 Prešov
e-mail: darina.hasarova@gmail.com

Jiří Vorlíček, Zdeněk Adam a kolektiv
PALIATIVNÍ MEDICÍNA

2., přepr. a dopl. vyd.

V knize (obdržela Cenu Grada 1998), nalezneme potřebné informace obecné jak o nádorové diagnostice a léčbě, tak statě speciální – včetně vztahů etických, duchovních, sociální problematiky i domácí péče. Otázka paliativní léčby byla dlouho opomíjena, ačkoliv patří k jednomu ze základních problémů nejen onkologa, ale každého lékaře, který se o tyto nemocné stará.

Grada, s. 548, ISBN 80-247-0279-7

Kolektiv autorů
VÝKLADOVÝ OŠETŘOVATELSKÝ SLOVNÍK

Překlad publikace Oxford Dictionary of Nursing je určen nejen všem sestřám a studentům ošetrovatelství, ale také dalším nelékařským zdravotnickým pracovníkům. Kniha obsahuje přes 10 000 hesel z klinických i teoretických oblastí ošetrovatelství a medicíny. Text je doplněn obrázky a přehlednými tabulkami. Vychází s podporou ČAS a MZ ČR.

Grada, s. 568, ISBN 978-80-247-2240-5

Martina Venglářová
PROBLEMATICKÉ SITUACE V PÉČI O SENIORY
Příručka pro zdravotnické a sociální pracovníky

Publikace je určena všem zdravotnickým a sociálním pracovníkům, kteří pečují o seniory v nemocnicích a dalších zařízeních ústavní péče i v domácí péči. Zaměřuje se na prevenci problematických situací v péči o seniory, nabízí možnosti prevence, zvládání náročných situací a vyhodnocení incidentů jako možnost preventivního působení. Autoři, kteří mají velké zkušenosti s pacienty s problémovými chováními, nabízí kromě teoretických poznatků i praktické příklady řešení jednotlivých situací. Publikace umožní pracovníkům zlepšit péči o seniory, včasné odhalit oblasti problémů a působit na ně. Omezí se výskyt konfliktů i případů napadení personálu či jiných osob pacientem.

Grada, s. 96, ISBN 978-80-247-2170-5

Objednávejte na:
Grada Publishing, a.s., Moskovská 29, 811 08 Bratislava, fax: 02/ 5564 5289, e-mail: grada@grada.sk

www.grada.sk